

Brüsszel, 2026. június 23.
(OR. en, de)

Intézményközi referenciaszám:
2024/0319 (COD)

10642/26
ADD 1 REV 1

CODEC 1202
AGRI 505
AGRIORG 80
AGRIFIN 122
AGRILEG 161

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletnek a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban belüli pozíciójának megerősítése tekintetében történő módosításáról (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása – Nyilatkozatok

Németország az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

A német szövetségi kormány tartózkodik az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletnek a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban belüli pozíciójának megerősítése tekintetében történő módosításáról szóló rendeletjavaslatnak a 2026. március 5-i háromoldalú egyeztetésen elért kompromisszummal módosított szövegével kapcsolatban.

A javaslat céljával, azaz a mezőgazdasági termelők pozíciójának megerősítésével egyetértünk. Összességében azonban nem vagyunk meggyőződve arról, hogy a javaslatban előírt eszközök megfelelőek e cél hatékony teljesítéséhez. Különösen kritikusan tekintünk a javaslatához társuló bürokratikus többletterhekre és az átállással járó nagy mérvű erőfeszítésre és költségre. Egyik legfontosabb célkitűzésünk a felesleges bürokrácia csökkentése és a gazdaságot érintő, szükségtelen költségek elkerülése. A német élelmiszeriparra európai viszonylatban különösen kihat az oltalom alatt álló hústermék-megjelölések bevezetése, amelyek szabályozását német szempontból szükségtelennek tartjuk.

A fentiek fényében a javaslatot nem tudjuk elfogadni. Elismerjük ugyanakkor, hogy a háromoldalú egyeztetések során sikerült jelentős kiigazításokat eszközölni. A tagállamoknak lehetőségük lesz eltérni a bizonyos minimális elemeket tartalmazó írásbeli szerződések megkötésére vonatkozó kötelezettségtől. A tejágazat esetében az eltérés korlátozott, ugyanakkor kiterjed lényeges elemekre.

Emellett az elnökség mindent megtett azért, hogy megvédje a Tanács álláspontját az oltalom alatt álló hústermék-megjelölések tekintetében: azok a kifejezések, amelyeket a német piacon a húszágazatnál jóval tágabb körben használnak (például a burger, a kolbász és a Schnitzel [hússzelet]), továbbra is szabadon használhatók; a halászati ágazatbeli megjelöléseket nem érinti a változás; továbbá nagyvonalú átmeneti és folytatólagos forgalombahozatali időszakokról sikerült megállapodni.

Lettország az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Lettország ellenszavazattal él az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletnek a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban belüli pozíciójának megerősítése tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (a továbbiakban: a javaslat) tekintetében.

A javaslat megvitatása folyamán Lettország következetesen fenntartotta azt az álláspontját, hogy valódi és kézzelfogható előnyöket kell biztosítani a termelők számára minden olyan javaslatnak, amelynek célja a termelők ellátási láncban elfoglalt helyzetének a megerősítése.

A szerződéses kapcsolatok tekintetében – tiszteletben tartva a lett mezőgazdasági ágazat által kifejezett nézeteket – Lettország azon a véleményen van, hogy a kötelező írásbeli szerződések előírására vonatkozó döntésnek továbbra is a tagállamok mérlegelési körébe kell tartoznia, ahelyett, hogy azt kötelező kötelezettségként írnák elő.

Lettország a következő okok miatt szavaz a javaslat ellen:

- 1) Úgy véljük, hogy az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet szerződésekre és szerződéses kapcsolatokra vonatkozó rendelkezéseinek változatlanoknak kell maradniuk, és hogy a kötelező írásbeli szerződések és közvetítői mechanizmusok létrehozását a tagállamok mérlegelési körébe kell utalni. Lettország különösen ellenzi a 148. cikkben foglalt, szerződésekre vonatkozó rendelkezéseket, mivel azok nem teszik lehetővé a tagállamok számára, hogy úgy döntsenek, hogy a tejágazati szerződések ne legyenek kötelezőek;
- 2) Lettország nem tudja támogatni továbbá a közvetítői mechanizmusra vonatkozó tanácsi megbízástól való eltérést, valamint a szállítási érték minimális határának 20 000 EUR-ról 10 000 EUR-ra történő csökkentését.

Hollandia az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Hollandia üdvözlí az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletnek a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban belüli pozíciójának megerősítése tekintetében történő módosításáról szóló rendelet irányuló javaslatról elért megállapodást. A szerződéses kapcsolatokra vonatkozó új szabályok és más rendelkezések hozzájárulnak a mezőgazdasági termelők tárgyalási pozíciójának megerősítéséhez, és ezt a célkitűzést Hollandia a döntéshozatali folyamat során mindvégig aktívan támogatta. Ebben a folyamatban alapvető fontosságú volt, hogy az EU egészében biztosítottak legyenek az egyenlő versenyfeltételek és a széles körű alkalmazás az „Egy Európa, egy piac” célkitűzés teljesítése érdekében.

Hollandia azonban sem eljárási, sem anyagi jogi okokból nem tudja támogatni a hússal kapcsolatos kifejezések használatára vonatkozó korlátozásoknak az utolsó pillanatban történő beillesztését, valamint a laboratóriumi hússal kapcsolatos lehetőségeket érintően bevezetett korlátozásokat. Ezek a korlátozások nem javítják az egyértelműséget a fogyasztók esetében, és szükségtelen szabályozási terheket teremtenek az üzleti közösség számára. Emellett aláássák az új és a hibrid termékek fejlesztését, továbbá visszafogják az innovációt és a magánberuházásokat, miközben ezek az elemek elengedhetetlenek ahhoz, hogy meg lehessen erősíteni az európai mezőgazdasági és élelmiszerrendszer jövőbeli jövedelemtermelő képességét. Következésképpen ez ellentétes a Draghi-jelentésben foglalt, az EU jövőbeli globális versenyképességének fokozására irányuló ajánlásokkal.

Ezért, bár a javasolt rendelet javítja a mezőgazdasági termelők láncban belüli helyzetét, Hollandia – a fent említett korlátozásokkal kapcsolatos fenntartásokra figyelemmel – összességében nem tudja támogatni az 1308/2013/EU, az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletnek a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban belüli pozíciójának megerősítése tekintetében történő módosításáról szóló rendeletre irányuló javaslatról a Tanács, az Európai Bizottság és az Európai Bizottság között létrejött kompromisszumos megállapodást.

Ausztria az alábbi nyilatkozatnak a Tanács jegyzőkönyvében való rögzítését kérte

Ausztria végig konstruktívan támogatta a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncban belüli pozíciójának megerősítését célzó, a gyakorlatban megvalósítható rendelkezéseket.

A megbeszélések során, ahogyan most is, Ausztria számára az alábbi elemek bírtak különös jelentőséggel:

- eltérések az írásbeli szállítási szerződések kötelező használata tekintetében, különösen a tejágazatban,
- megfelelő differenciálás a versenyjogban az elismert termelői szervezetek és az el nem ismert termelői szervezetek vagy egyéb szervezetek között.

Eltérések az írásbeli szállítási szerződések kötelező használata tekintetében, különösen a tejágazatban

Az egységes közös piacszervezésről szóló **1308/2013/EU rendelet (148. és 168. cikk)** összefüggésében **a tagállamok jelenleg a szubszidiaritás érdekében eldönthetik**, hogy előírják-e **írásbeli szerződések** használatát az első felvásárlók részére történő szállítások esetére, ami alól a szövetkezetek kivételt képeznek.

Ausztriában jelenleg nem előírás írásbeli szerződések használata; a piacszervezésről szóló törvényen (*Marktordnungsgesetz, MOG*) alapuló, a termelőkre vonatkozó keretfeltételekről szóló nemzeti rendelet (*Erzeuger-Rahmenbedingungen-Verordnung*) ugyanakkor úgy rendelkezik, hogy a nyers tej vagy a mezőgazdasági termékek beszállítói kérhetnek szerződést. A tej szállítására vonatkozó írásbeli szerződések már bevettek Ausztriában, azonban ezeknek nem kell pontosan megfelelniük a mezőgazdasági piacok közös szervezéséről szóló rendelet előírásainak.

A mezőgazdasági piacok közös szervezéséről szóló rendelet módosítására irányuló jelenlegi javaslat nyomán a **szerződéses kapcsolatok alapvetően megváltoznának:**

Az írásbeli **szerződések** immár alapvetően **kötelezőek** a mezőgazdasági termékek **minden szállítása** esetében; a tejágazatban ez a nyers tej mellett immár minden más tejtermékre is vonatkozik.

A **szövetkezetekre** alkalmazandó **kivételek további feltételekhez** vannak kötve (például ahhoz, hogy az árak megállapítására előre meghatározott, átlátható és demokratikus módszereket kell alkalmazni, figyelembe véve a mezőgazdasági termelők jövedelmére gyakorolt hatást, valamint a fizetési határidőket és eljárásokat), és ezeket a kivételeket **jogbizonytalanság** kíséri.

Bevezetésre került, hogy a 12 hónapot (**a tejágazat esetében hat hónapot**) meghaladó időtartamú szerződések esetében a szerződéseknek tartalmaznia kell egy **új felülvizsgálati záradékot**, amelyet lehetővé teszi, hogy a beszállító bármikor egyoldalúan megszüntesse a szállítási szerződést. Eddig az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet célja annak előírása volt, hogy a szállítási szerződések időtartama legalább hat hónap legyen; most viszont fennáll annak a **veszélye**, hogy **valószínűbben ajánlanak majd fel ennél rövidebb időtartamokra szóló szerződéseket**, ami különösen a tejágazat esetében igaz.

Noha továbbra is lehetséges lesz **kivételeket** tenni bizonyos **termékek** vagy **szerződéselemek** esetében, ezeket nemzeti szinten kell meghatározni, ami bürokratikus terhekkel jár.

Fennáll a **veszélye**, hogy csak **rövid távú szállítási szerződések** felajánlására kerül sor, illetve hogy a távoli térségekben működő kisebb beszállítók még nehezebben tudnak majd vevőt találni. Ez nem fog változtatni a piaci viszonyokon: jelenleg a tej mennyiség növekedése az EU-ban lenyomja a termelői árakat.

A versenyjogtól való eltérések kiterjesztése az el nem ismert termelői szervezetekre és egyéb szervezetekre

Eddig az 1308/2013/EU rendelet 152. cikkének (1) bekezdése szerint elismert termelői szervezetek bármelyike – az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdésétől eltérve – a tagjai nevében, a tagok összesített termelésének egésze vagy része tekintetében megtervezhette a termelést, optimalizálhatta a termelési költségeket, forgalomba hozhatta a mezőgazdasági termékeket és tárgyalásokat folytathatott a mezőgazdasági termékek szállítására vonatkozó szerződésekről.

A jövőben ezek a versenyjogi eltérések **ki fognak terjedni az el nem ismert termelői szervezetekre, valamint a szövetkezetekre, illetve a nemzeti jog által elismert bármely egyéb egyenértékű jogi formára**, amely elismerésért folyamodott, de amelyet a tagállam még nem ismert el termelői szervezetként, feltéve, hogy megfelel az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 152. cikkének (1) bekezdésében és 154. cikkében meghatározott követelményeknek.

Bármely ilyen termelői szervezet élhet az említett eltéréssel az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 154. cikke (4) bekezdésének a) pontjában előírt időszakon belül, vagy – ha a tagállam az említett időszak végéig nem hozott határozatot az elismerés iránti kérelemről – **az elismerés iránti kérelem benyújtásának időpontjától számított öt éves időszakon belül**, kivéve, ha az érintett tagállam úgy döntött, hogy megtagadja az elismerést.

Az alábbi következményekre lehet számítani *ex ante*:

- Az újabb kedvezményezettek hozzáadása akadályozni fogja az egyszerűsítésre irányuló jelenlegi erőfeszítéseket – az ellenőrzések számának várható emelkedése nyomán megnövekedett igazgatási teherre számíthatunk.
- Emellett az, hogy az eljárások évekig elhúzódhatnak, jogbizonytalanságot teremt, ez pedig súlyos kartellbírságok jelentős kockázatát vonja maga után az olyan esetekben, amikor az elismerési követelményeknek való meg nem felelést utólag állapítják meg.
- Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a tagállamok között egyre nagyobb különbségek jelennek meg a tekintetben, hogy az előírt ötéves időtartamon belül mikorra időzítik az elismerési eljárásokat.
- Mindemellett egy teljesen új elismerési eljárás került bevezetésre (jelenleg *ex-ante* ellenőrzés; a jövőben: *ex post* ellenőrzés).
- Az említett kérdések mellett az új rendelkezés **az elismert termelői szervezetek jelenlegi rendszerének gyengülését eredményezi: a már elismert termelői szervezetek ebből származó előnye csökkenni fog.**

Ausztria úgy véli, hogy **nyilvánvalóan kívánatosabb lenne a *status quo* fenntartása az elismerési rendszert illetően**, nem utolsósorban annak érdekében, hogy **megőrizhessük a rendszer által a már elismert termelői szervezetek számára nyújtott előnyöket**. Végezetül: már eddig is lehetőségében állt bármely el nem ismert termelői szervezetnek, szövetségnek és egyéb szervezetnek, hogy megszerezze a termelői szervezatként való elismerést, és így élvezze a versenyjog alóli kivételeket.

Konklúzió

Ausztria továbbra is úgy véli, hogy van lehetőség ezen érvek mélyebb megfontolására, és ezért **felkéri a Bizottságot, hogy észszerű határidőn belül értékelje a jelenlegi módosításokat**.

Mindazonáltal Ausztria **nem fogja ellenezi** a kialakított kompromisszumot **és szavazatával támogatni fogja a javaslatot**.
